

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i Historia

PhD-program in History

1. Beslut

Denna allmänna studieplan för utbildning på forskarnivå i historia är fastställd av Humanistiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet 2020-02-04

Den allmänna studieplanen gäller från 2020-02-04.

2. Ämnesbeskrivning

Historia omfattar studiet av människans historiska livsvillkor och förutsättningar vad gäller politiska, sociala, ekonomiska och kulturella förhållanden från tidig medeltid till dagens samhälle. Temamässigt finns många olika forskningsinriktningar. Inom institutionen finns särskild kompetens inom sju så kallade profilområden: medeltidens historia, tidigmodern historia, modern politisk och social historia, genushistoria, idrottshistoria, urban historia samt maritim historia.

3. Utbildningens mål

Utbildning på forskarnivå i historia kan avslutas med doktorexamen eller licentiatexamen. En doktorand i historia kan avlägga licentiatexamen som en etapp i sin utbildning på forskarnivå eller som slutexamen. Licentiatetappen på vägen mot doktorexamen är ej obligatorisk.

3.1 Doktorexamen

Doktorexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning om 240 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå.

Kunskap och förståelse

För doktorexamen ska doktoranden

visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och

visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,

visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,

med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,

visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,

visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och

visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och

visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling)

För doktorsexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd.

Övrigt

I ämnet historia krävs en avhandling motsvarande 180 högskolepoäng.

3.2 Licentiatexamen

Licentiatexamen uppnås antingen efter att doktoranden fullgjort en utbildning om minst 120 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå, eller efter att doktoranden fullgjort en del om minst 120 högskolepoäng av en utbildning som skall avslutas med doktorsexamen, om högskolan beslutar att en sådan licentiatexamen kan ges vid högskolan.

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen skall doktoranden

visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen skall doktoranden

visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,

visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och

visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen skall doktoranden

visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,

visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och

visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Vetenskaplig uppsats

För licentiatexamen skall doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 60 högskolepoäng godkänd.

Övrigt

I ämnet historia krävs en uppsats motsvarande 90 högskolepoäng.

4. Behörighet och förkunskapskrav

4.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå,
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Högskolan får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl. Beslut om undantag fattas av Humanistiska fakultetsnämnden efter anhållan från institutionen.

4.2 Särskild behörighet

För att erhålla särskild behörighet för tillträde till utbildningen på forskarnivå i historia krävs att med godkänt resultat ha genomgått kurser på avancerad nivå om minst 30 högskolepoäng i historia inklusive ett examensarbete om minst 15 högskolepoäng.

För särskild behörighet krävs därutöver att den sökande behärskar svenska och engelska. Språkfärdigheterna måste omfatta förmågan att läsa, tala och skriva språket.

Behörighetskraven kan uppfyllas även av den som inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kompetens. En eventuell sådan bedömning av behörigheten görs av studierektor för forskarutbildningen och beslut fattas av institutionsstyrelsen.

5. Utlysning och antagningsförfarande

Lediga platser i utbildningen på forskarnivå kan annonseras två gånger årligen på Stockholms universitets webb, med sista ansökningsdag 15 april respektive 15 oktober. Utlysning av doktorandtjänster i historia sker i normalfallet en gång per år med 15 april som sista ansökningsdag.

Beslut om antagning av sökande till utbildning på forskarnivå fattas av institutionsstyrelsen vid Historiska institutionen. Institutionsstyrelsen kan inte vidaredelegera beslut om antagning. Doktorand som tidigare har varit antagen till utbildning på forskarnivå med licentiatexamen som slutmål och som efter avlagd licentiatexamen önskar fortsätta studierna till doktorsexamen måste ansöka om plats vid ordinarie utlysningstillfälle, och antas i förekommande fall enbart för studier under den tid som återstår fram till doktorsexamen.

5.1 Bedömningsgrunder och urvalskriterier

Grunden för urval bland de sökande som uppfyller behörighetskraven till utbildning på forskarnivå i historia är graden av förmåga att tillgodogöra sig sådan utbildning. Urval görs av institutionsstyrelsen. Vid antagning och urval av sökande till utbildning på forskarnivå i historia ska institutionsstyrelsen beakta vad som föreskrivs i fakultetens regler. De bedömningsgrunder som tillämpas vid urvalet är följande:

- Tidigare utbildning i allmänhet. Bedömning sker med hänsyn till såväl djup som bredd i tidigare utbildning.
- Tidigare vetenskaplig produktion. På basis av examensarbeten från grund- och avancerad nivå samt i förekommande fall annan skriftlig vetenskaplig produktion bedöms den sökandes förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Vid bedömningen beaktas också tidsaspekten; d v s i vilken utsträckning den sökande har visat förmåga att utföra sina tidigare vetenskapliga uppgifter inom givna tidsramar. Dessutom görs, utifrån en jämförelse av de vetenskapliga alstren, en bedömning av den sökandes vetenskapliga utveckling. Den vetenskapliga produktionen bedöms med avseende på kritisk förmåga, analytisk förmåga, självständighet och kreativitet.
- Forskningsplan. I samband med ansökan ska sökanden kort redogöra för sitt tänkta forskningsområde. Redogörelsen ska innehålla problemformulering/ar och en skiss över genomförandet av forskningsarbetet. Planen bedöms med avseende på relevans, originalitet, genomförbarhet inom given tidsram (d v s under en period motsvarande fyra års utbildning på heltid)
- Tillgänglig handledarkompetens.
- Samarbetsförmåga. Den sökandes förmåga till samarbete bedöms utifrån t ex referenser, intyg eller intervjuer.

- Övrigt. Vid en sammanvägning av de olika kriterierna för urval läggs den helt avgörande vikten vid den uppvisade vetenskapliga förmågan att genomföra en resultatgivande och systematisk empirisk undersökning.

6. Utbildningens innehåll och uppläggning

Studietiden för att uppnå doktorsexamen är fyra års heltidsstudier och omfattningen är 240 högskolepoäng. Utbildning på forskarnivå i historia består dels av kurser om 60 högskolepoäng, dels av en avhandling motsvarande 180 högskolepoäng. 30 högskolepoäng motsvarar en termins heltidsstudier. Möjlighet finns att avlägga licentiatexamen efter 120 högskolepoäng, varav 30 högskolepoäng skall utgöras av kurser och 90 högskolepoäng av ett vetenskapligt arbete.

Utbildningen planläggs så att studierna kräver fyra läsår för doktorander som på heltid ägnar sig åt egen utbildning på forskarnivå. Därvid förutsätts att doktoranden dels ägnar sig helt åt studierna, dels utnyttjar undervisningen och handledningen effektivt. Om en doktorand begär det, får anställningen avse arbete på deltid, dock lägst 50 procent av heltid, d.v.s. åtta år.

Samtliga doktorander som antas till utbildning på forskarnivå i historia ska följa föreliggande allmänna studieplan. Eventuella samarbeten i form av så kallad cotutelle, enskild doktorands deltagande i forskarskola eller externfinansierade projekt kan endast påverka de individuella skillnaderna i utbildningen som dokumenteras i den individuella studieplanen.

Detaljer i studiernas uppläggning bestäms under punkt 6.3 samt i den individuella studieplanen.

De historiska institutionerna vid Stockholms universitet och Uppsala universitet har ett samarbete kring utbildning på forskarnivå (Stockholm-Uppsalas Forskarskola i historia). Utbildningen är därför till vissa delar samordnad.

6.1 Individuell studieplan

Individuella studieplaner ska upprättas för samtliga aktiva doktorander i historia. Den individuella studieplanen innehåller högskolans och doktorandens åtaganden, en finansieringsplan och en tidsplan för doktorandens utbildning. Planen fastställs av Historiska institutionens styrelse efter samråd med doktoranden och hans eller hennes handledare.

Den individuella studieplanen följs upp minst en gång per år efter samråd med doktoranden och hans eller hennes handledare och ändras av högskolan i den utsträckning som behövs.

För detaljer beträffande upprättande, hantering och uppföljning av de individuella studieplanerna hänvisas till 6 kap 29 och 30 §§ högskoleförordningen, Regler för utbildning

och examination på forskarnivå vid Stockholms universitet samt Humanvetenskapliga områdets anvisningar och Humanistiska fakultetens regler.

6.2Handledning och andra resurser

För varje doktorand ska det utses minst två handledare. Handledare utses av institutionsstyrelsen vid Historiska institutionen. En av dem ska utses till huvudhandledare. Huvudhandledaren ska vara anställd vid Stockholms universitet. Samtliga handledare ska inneha doktorsexamen och minst en av dem ska inneha lägst docentkompetens. Universitetet ska anordna utbildning av handledare. Minst en av handledarna för en doktorand ska ha genomgått en sådan utbildning eller av områdesnämnden bedömts ha motsvarande kompetens.

Huvudhandledaren ska se till att avgränsningen av avhandlingsämnet sker på sådant sätt att studierna kan slutföras inom den uppställda normalstudietiden. Humanistiska fakultetsnämnden har fastställt att minst 80 klocktimmar per år och doktorand ska avsättas för handledning. Av dessa bör hälften vara kontakttid. Omfattningen av kontakttid och handledning kan variera beroende på var i utbildningen doktoranden befinner sig. Den tidsmässiga och innehållsmässiga fördelningen mellan handledarna ska anges i den individuella studieplanen.

Doktoranden ska bedriva sina studier med den aktivitetsgrad som fastställts i den individuella studieplanen och vid eventuella problem ta kontakt med sina handledare eller studierektor för forskarutbildningen. Doktoranden har även möjlighet till stöd och samtal kring sin forskning med institutionens alla övriga seminarieledare och forskare.

En doktorand som begär det ska få byta handledare. Anhållan om byte av handledare ska ställas till institutionsstyrelsen vid Historiska institutionen.

Doktoranden har rätt till handledning under utbildningen så länge inte rektor med stöd av 6 kap. 30 § högskoleförordningen beslutar något annat.

Om en doktorand i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen, ska rektor besluta att doktoranden inte längre ska ha rätt till handledning och andra resurser för utbildningen. Innan ett sådant beslut fattas ska doktoranden och hans eller hennes handledare ges möjlighet att yttra sig. Prövningen ska göras på grundval av deras redogörelser och annan utredning som är tillgänglig. Vid bedömningen ska det vägas in om högskolan har fullgjort sina egna åtaganden enligt den individuella studieplanen. Beslutet ska vara skriftligt och motiverat.

Ett beslut om indragning av resurser enligt 6 kap.30 § högskoleförordningen kan överklagas till Överklagandenämnden för högskolan.

Om resurserna för utbildningen har dragits in enligt 6 kap. 30 § högskoleförordningen kan doktoranden efter ansökan hos rektor få tillbaka sin rätt till handledning och andra resurser. Doktoranden måste då genom att visa upp ett tillkommande studieresultat av beaktansvärd kvalitet och omfattning eller på något annat sätt göra sannolikt att han eller hon kan fullgöra sina återstående åtaganden enligt den individuella studieplanen.

6.3 Kurser och examination

Kursdelen inom utbildningen för doktorsexamen omfattar två terminers heltidsstudier, dvs 60 högskolepoäng. För licentiatexamen krävs kurser om 30 högskolepoäng.

Kursdelen omfattar dels kurser som är obligatoriska för alla doktorander, dels kurser som väljs av varje enskild doktorand i samråd med och efter godkännande av huvudhandledaren. Kurserna ska väljas så att de bidrar till att ge doktoranden ett brett kunnande och en fördjupad förståelse av det egna forskningsområdet i ett internationellt perspektiv. Kurserna och examinationsformerna ska anges i den individuella kursplanen. Kunskapsprov bedöms med något av betygen Godkänd eller Underkänd.

Obligatoriska kurser:

Kurser motsvarande 30 högskolepoäng är obligatoriska och skall handla om historievetenskapens teori, metod och historiografi, med inslag av allmän metodologi, vetenskapsteori och forskningsetik. I första hand ska obligatoriska kurser anordnade av Forskaruskolan i historia Stockholm-Uppsala väljas. Annan kurs kan väljas om särskilda skäl föreligger, och ska i sådana fall godkännas av huvudhandledaren och studierektorn för forskarutbildningen. Inom den obligatoriska kursdelen kan ingå en högskolepedagogisk introduktionskurs om 3 högskolepoäng. För licentiatexamen krävs obligatoriska kurser om 15 högskolepoäng och skall handla om historievetenskapens teori, metod och historiografi, med inslag av allmän metodologi, vetenskapsteori och forskningsetik.

Valfria kurser:

Kurser motsvarande 30 högskolepoäng är valfria och kan läsas som lärarledda kurser eller som läskurser. Minst 7,5 högskolepoäng skall inhämtas inom ett annat ämnesområde och epok än avhandlingsämnet. Bland de övriga kurserna kan ingå en fördjupande kurs i högskolepedagogik om 4,5 högskolepoäng. För licentiatexamen krävs valfria kurser motsvarande 15 högskolepoäng och kan läsas som lärarledda kurser eller som läskurser. Minst 7,5 högskolepoäng skall inhämtas inom ett annat ämnesområde och epok än avhandlingsämnet.

6.3.1 Tillgodoräknande

Vid de fall doktorand önskar tillgodoräkna tidigare utbildning eller kurspoäng tagna vid annat lärosäte ska ansökan lämnas till studierektor för forskarutbildningen. Kurser tagna inom tidigare avlagd examen på nivå under utbildning på forskarnivå kan som regel inte tillgodoräknas inom forskarutbildningen. Om kurs inom tidigare utbildning på avancerad eller forskarnivå ska tillgodoräknas ska den finansierade tiden av utbildningen förkortas i motsvarande omfattning, dvs en vecka per 1,5 tillgodoräknad högskolepoäng. Mer än 15 högskolepoäng får inte tillgodoräknas annat än i undantagsfall, som i så fall beslutas av institutionsstyrelsen vid Historiska institutionen.

6.3.2 Övriga obligatoriska moment

Inom utbildningen finns en obligatorisk seminariedel, doktorandseminariet, som inte är poängsatt. Aktivt deltagande på doktorandseminariet är basen för avhandlingsarbetets genomförande. Där presenteras och diskuteras allt från promemorior till färdiga avsnitt av den färdiga avhandlingen. Därutöver ägnas seminarierna åt diskussion av allmänna vetenskapliga problem. Vid slutet av utbildningen anordnas som regel ett slutseminarium där doktoranden presenterar hela sitt preliminära avhandlingsmanus.

6.4 Doktorsavhandling och disputation

För doktorsexamen krävs en godkänd doktorsavhandling motsvarande 180 högskolepoäng. Ämnet för doktorsavhandlingen väljs i samråd med handledarna tidigt under utbildningen. Avhandlingen kan skrivas på svenska, danska, norska eller engelska. Avhandlingen ska visa doktorandens förmåga att på ett vetenskapligt tillfredsställande sätt lösa den valda forskningsuppgiften så att målen enligt punkt 3 ovan uppfylls. Avhandlingen ska utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som en sammanläggning av dels 3-5 för publicering accepterade vetenskapliga referee-artiklar/publikationer vilka behandlar ett sammanhållet problemkomplex, dels en så kallad sammanbindande kappa, (sammanläggningsavhandling). Kappan ska innehålla en inledning med en tydlig presentation av de vetenskapliga kriterierna och övergripande frågeställningarna till det valda problemområdet och en sammanfattning av de olika artiklarnas viktigaste resultat.

I övrigt gäller följande krav:

- att avhandlingen är ett resultat av ett självständigt forskningsarbete som väsentligt bidrar till kunskapsutvecklingen,
- att syfte, problemställning och vetenskaplig metod tydligt redovisas och motiveras,
- att metodtillämpningen är korrekt,

- att forskningsläget presenteras så att tidigare genomförd forskning klart skiljs från doktorandens egna, i avhandlingen redovisade, bidrag till forskningen,
- att materialet presenteras och karaktäriseras och att det sätt på vilket materialet kan ha avgränsats redovisas och motiveras,
- att den vetenskapliga noggrannheten vad avser noter, käll- och litteraturförteckning, eventuella tabeller och diagram m.m. är god,
- att avhandlingen disponeras på ett logiskt sätt och att dispositionen är konsekvent genomförd,
- att avhandlingen är acceptabel ur språklig synpunkt, samt
- att resultaten tydligt sammanfattas.

Språk:

Avhandlingen kan skrivas på svenska, engelska, danska eller norska. Om doktorsavhandlingen skrivs på engelska ska en sammanfattning på svenska finnas. Om avhandlingen skrivs på svenska krävs en sammanfattning på engelska. Skrivs avhandlingen på annat språk krävs sammanfattningar både på svenska och engelska.

Disputation:

För doktorsexamen krävs en godkänd avhandling försvarad vid en offentlig muntlig disputation. Disputationen kan ske på svenska, engelska, danska eller norska. Disputationen ska följa de riktlinjer som gäller vid Humanistiska fakulteten. Det skall finnas en opponent och en betygsnämnd som utses särskilt för varje avhandling. Minst en ledamot av betygsnämnden ska vara verksam vid annat lärosäte. En doktorsavhandling bedöms med något av betygen underkänd eller godkänd. Hänsyn tas till såväl avhandlingens innehåll som det offentliga försvaret av avhandlingen.

6.5 Licentiatuppsats och licentiatseminarium

För licentiatexamen krävs en godkänd vetenskaplig uppsats motsvarande 90 högskolepoäng. Ämnet för licentiatuppsatsen väljs i samråd med handledarna tidigt under utbildningen. Uppsatsen kan skrivas på svenska, danska, norska eller engelska. Uppsatsen ska visa doktorandens förmåga att på ett vetenskapligt tillfredsställande sätt lösa den valda forskningsuppgiften så att delar av målen enligt punkt 3 ovan uppfylls. Uppsatsen ska utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografi) eller som en sammanläggning av 2-3 för publicering accepterade vetenskapliga referee-

artiklar/publikationer vilka behandlar ett sammanhållet problemkomplex och med en så kallad sammanbindande kappa (sammanläggningsuppsats). Kappan ska innehålla en inledning med en tydlig presentation av de vetenskapliga kriterierna och övergripande frågeställningarna till det valda problemområdet och en sammanfattning av de olika artiklarnas viktigaste resultat.

I övrigt gäller följande krav:

- att avhandlingen är ett resultat av ett självständigt forskningsarbete som väsentligt bidrar till kunskapsutvecklingen,
- att syfte, problemställning och vetenskaplig metod tydligt redovisas och motiveras,
- att metoden tillämpas korrekt,
- att forskningsläget presenteras så att tidigare genomförd forskning klart skiljs från doktorandens egna, i uppsatsen redovisade, bidrag till forskningen,
- att materialet presenteras och karaktäriseras och att det sätt på vilket materialet kan ha avgränsats redovisas och motiveras,
- att den vetenskapliga noggrannheten vad avser note, käll- och litteraturförteckning, eventuella tabeller och diagram m.m. är god,
- att uppsatsen disponeras på ett logiskt sätt och att dispositionen är konsekvent genomförd,
- att uppsatsen är acceptabel ur språklig synpunkt, samt
- att resultaten tydligt sammanfattas.

Språk:

Uppsatsen kan skrivas på svenska, engelska, danska eller norska. Om licentiatuppsatsen skrivs på engelska ska en sammanfattning på svenska finnas. Om uppsatsen skrivs på svenska krävs en sammanfattning på engelska. Skrivs uppsatsen på annat språk krävs sammanfattningar både på svenska och engelska.

Licentiatseminarium:

För licentiatexamen krävs en godkänd licentiatuppsats försvarad vid ett offentligt licentiatseminarium. Seminariet kan ske på svenska, engelska, danska eller norska. Licentiatseminariet ska följa de riktlinjer som gäller vid Humanistiska fakulteten. Det skall finnas en opponenter och en utsedd examinator alternativt en betygsnämnd som utses särskilt för varje licentiatuppsats. En licentiatuppsats bedöms med något av betygen underkänd eller

godkänd. Hänsyn tas till såväl uppsatsens innehåll som det offentliga försvaret av uppsatsen. Licentiatexamen kan erhållas som en etappavgång inom utbildningen på forskarnivå mot doktorsexamen. En färdig licentiatexamen kan påbyggas för att uppnå kraven för doktorsexamen.

7. Övergångsregler

Doktorander som har antagits innan föreliggande allmän studieplan börjat gälla, kan efter samråd med huvudhandledare och studierektor, begära att få gå över till föreliggande studieplan. Begäran ska ställas till institutionsstyrelsen. Den individuella studieplanen ska då uppdateras.